

KULATÝ STŮL K INVENTARIZACI NEMATERIÁLNÍHO KULTURNÍHO DĚDICTVÍ V ČR STŘEDA 1. LISTOPADU 2023

PROGRAM

10:00 – 10:20 PŘIVÍTÁNÍ a ÚVOD (Zuzana Malcová, MK ČR; Martin Šimša, NÚLK)

10:20 – 10:40 STRUČNÝ PŘEHLED HISTORIE INVENTARIZACE NEMATERIÁLNÍHO KULTURNÍHO DĚDICTVÍ V ČR A SOUČASNÝ STAV (Věra Skopová, MK ČR)

10:40 – 11:40 Téma 1: K ČEMU MÁ/MAJÍ SEZNAMY NEMATERIÁLNÍHO KULTURNÍHO DĚDICTVÍ SLOUŽIT?

(Eva Kuminková a Martin Šimša, NÚLK) Z jakých důvodů, mimo povinnost stanovenou Úmluvou, seznamy vedeme? Odpovídá vedení seznamů v ČR inventarizaci ve smyslu Úmluvy? Jak má inventarizace přispívat k ochraně nemateriálního kulturního dědictví v naší zemi? Jaké cíle má seznam / mají seznamy plnit z hlediska státní správy, z hlediska nositelů a pohledu celonárodních potřeb?

11:40 – 11:55 přestávka

11:55 – 12:55 Téma 2: PŘEHODNOCENÍ DEFINICE – OD TRADIČNÍ LIDOVÉ KULTURY K NEMATERIÁLNÍMU KULTURNÍMU DĚDICTVÍ (Martina Pavlicová a Daniel Drápala, ÚEE MUNI) Zkušenosti s vedením seznamů i lepší porozumění Úmluvě nás vedou k přehodnocení definice NKD podle metodického pokynu MK ČR (a návazně na to krajských metodik). Úmluva nestanovuje výčet oblastí 4 NKD jako uzavřený, naopak umožňuje, aby jej státy upravily podle svých vlastních potřeb. Na základě toho MK ČR zúžilo oblast NKD pro potřeby vedení Seznamu na projevy tradiční a lidové kultury a později ji specifikovalo ještě úžeji vynětím spojky a jako projevy tradiční lidové kultury. Praxe však ukazuje, že NKD naší země se skládá z řady prvků, jež nelze definovat jako lidové, nicméně společenství nositelů je předávají z generace na generaci, silně se s nimi identifikují a tyto prvky plní v jejich životě důležité kulturní i sociální funkce. Je definice NKD podle metodického pokynu stále relevantní? Jakým způsobem ji můžeme transformovat tak, aby byla funkční pro vedení seznamu a pochopitelná především pro nositele kulturního dědictví?

12:55 – 13:50 oběd

13:50 – 14:10 EVROPSKÉ INSPIRACE (Jan Blažek, NÚLK) Zpráva o způsobech inventarizace v jiných evropských zemích s důrazem na řešení otázek týkajících se diskuzních témat, příklady dobré praxe.

14:10 – 15:10 Téma 3: VZTAH MEZI CELOREPUBLIKOVÝM SEZNAMEM A KRAJSKÝMI SEZNAMY (Ilona Vojancová, Národní muzeum v přírodě; Vladimíra Jakoubějová, Muzeum Turnov) Krajské seznamy a „národní seznam“ v současnosti existují jako samostatné entity. Jsou však součástí jednoho systému inventarizace. Diskuze se bude věnovat vztahu mezi nimi včetně podmínek, za kterých může být prvek zapsán na regionální anebo na národní úrovni. Metodický pokyn v současnosti uspokojivě neřeší některé důležité otázky, např. na základě čeho mohou být určité prvky zapsány do „národního seznamu“ a jiné nikoliv. Pokud je prvek celonárodní, na kolika krajských seznamech musí být zapsán, aby mohl být nominován na národní? Má-li prvek několik variant, ale na „národní seznam“ je nominována pouze varianta z určité lokality/regionu – podle čeho rozhodneme, zda prvek zapsat či nikoliv? Je současná forma vztahu mezi seznamy adekvátní anebo se místy zbytečně překrývají a jejich vzájemný vztah by měl být rovněž přetransformován?

15:10 – 15:25 přestávka

15:25 – 16:20 Téma 4: FORMA SEZNAMŮ (Dita Limová, MK ČR; Jan Blažek, NÚLK) V současnosti jsou návrhy podávány převážně státními a krajskými institucemi, procedura je velmi oficiální a pro běžné nositele poměrně složitá a těžko pochopitelná. Inventarizační proces není založen na plné účasti komunit, které by samy zápisy navrhovaly, připravovaly a zapojovaly se do jejich redokumentace, jak předpokládá Úmluva. Jak přísná a formální anebo naopak otevřená by měla být nominační procedura s ohledem na co nejširší zapojení nositelů? Jakým způsobem by se měly zveřejňovat informace a jaký by byl nejefektivnější způsob redokumentace, která je povinnou součástí inventarizace?

16:20 – 16:30 přestávka

16:30 – 17:00 SHRUTÍ VÝSLEDKŮ DISKUZE, ZÁVĚR A CO BUDE DÁL... (Martin Šimša a Eva Kuminková, NÚLK)